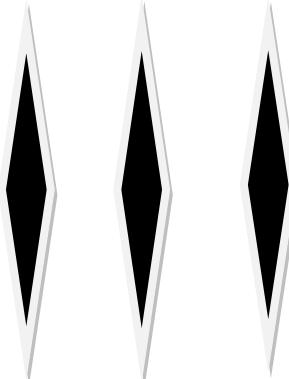

मिति : २०७५ / ०३ / १०

बद्गोरिया गाउँपालिका
गाउँ कार्य पालिकाको कार्यालय
मुडा, कैलाली
७ नं. प्रदेश नेपाल

तेश्रोगाउँ सभा

आ.व. २०७५ / ७६ का निति कार्यक्रम तथा बजेट वक्तव्य

बर्दगोरिया गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिका कार्यालयको आ.व.२०७५/७६ को

तेश्रोगाउँ सभा

गाउँपालिका उपाध्यक्ष श्री भगवती डंगोरा थारु द्वारा प्रस्तुत निति कार्यक्रम तथा बजेट ।

यस गाउँसभाका आदरणीय सभाअध्यक्ष ज्यु, १ देखी ६ सम्मका वडा अध्यक्ष ज्युहरु, कार्यपालिका का सदस्य ज्युहरु, ६ वटै वडाका वडा सदस्य ज्युहरु राष्ट्रसेवक कर्मचारी, सुरक्षा निकायका प्रमुख, सञ्चारकर्मी मित्रहरु, समाजसेवी, एवम् यस कार्यक्रममा उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरुमा हार्दिक अभिवादन टक्क्याउन चाहन्छु ।

सर्वप्रथम म यस गरिमामय बर्दगोरिया गाउँपालिकाको तेश्रो गाउँसभाको बैठकमा गाउपालिकाको उपाध्यक्षको हैसियतले यस गाउँपालिकाको तर्फबाट तथा मेरो व्यक्तिगत तर्फबाट सम्पूर्ण महानुभावहरुमा हार्दिक धन्यवाद तथा स्वागत गर्न चाहन्छु ।

यस शुभ अवसरमा म मुलुकको राष्ट्रियता, सार्वभौमसत्ता, अखण्डता, स्वाधीनता तथा शान्ति समृद्ध गणतान्त्रिक संघिय लोकतन्त्रको प्राप्तीका लागि जीवन उत्सर्ग गर्ने ज्ञात अज्ञात शहिदहरु प्रति श्रदाङ्गली अपर्ण गर्दछु ।

दस वर्षे जनक्रान्ती र २०६२/६३ को जनआन्दोलनको उपलब्धीको रूपमा प्राप्त नेपालको संविधानले प्रत्याभूत गरेको स्थानीय तहको निर्वाचन पश्चात जनप्रतिनिधी मुलक यस निकायले जनसहभागीता मुलक पद्धतिबाट विकास निर्माण तथा सेवा प्रवाहलाई निरन्तरता दिने १ (एक) वर्षे कार्यकाल सफल भएकोमा सम्पुर्ण जन प्रतिनिधि ज्युहरु एवम् राष्ट्र सेवक कर्मचारी मित्रहरुलाई साथै सम्पुर्ण बर्दगोरिया बासीहरु लाई हार्दिक धन्यवाद टक्क्याउन चाहन्छु ।

यस गाउँपालिकाको मुख्य चुनौतिको रूपमा रहेको नदि नियन्त्रण, ढल निकास, सुकूम्वासी, शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, प्रयटन, सार्वजनिक पूर्वाधार, खुल्लाक्षेत्र, खेलकुद खेलमैदान, छाडा चौपाया नियन्त्रण जस्ता मनोरन्जन स्थलको व्यवस्थापन गाउँपालिकाको प्रमुख दायित्व र चुनौतीको रूप रहेको कुरा महसुस गरेको छु ।

तर जग्गाको उपलब्धता तथा व्यवस्थापन यसको पहिलो शर्त रहेकोले सार्वजनिक जग्गाको व्यवस्थापनको जिम्मा गाउँपालिकाले प्राप्त नगरेको हुदा जनताको अपेक्षा बमोजिमको जग्गा खरीद गरी यस्ता पूर्वाधारहरु निर्माण गर्नु निकै कठिन एवम् गाउँपालीकाको सिमित साधन श्रोत बाट धान्न नसकिने हुंदा गाउँपालिका भित्रका सार्वजनिक ऐलानी जग्गाहरुको व्यवस्थापन गर्ने जिम्मेवारी पूर्णरूपले स्थानीय निकायलाई जग्गाको प्रयोगको मार्ग प्रशस्त गर्न जोडदार आवाज उठाउन चाहन्छु ।

अब म आ.व. २०७४/०७५को प्रगति समिक्षा संक्षेपमा प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

१. आ.व. २०७४/७५ मा आन्तरीक आय रु. २० लाख तथा वात्य आम्दानी रु १३करोड १ लाख ७२ हजार १ सय ९५ पैसा ६६ एवं राजश्व वाँडफाँड समेत गरि कुल रु १३करोड ३ लाख ७२ हजार १ सय ९५ पैसा ६६ मात्रको बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको थियो । खर्च तर्फ आ.व. २०७४/७५को हाल सम्म चालु खर्च ७५ प्रतिशत, पुजिगत खर्च ८५ प्रतिशत भएको कुराको जानकारी गराउन चाहन्छु ।
२. वित्तिय अनुशासन तर्फ विचार गर्दा । चालु आर्थिक वर्षको आय व्यय को लेखा परीक्षण महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट सम्पन्न हुने संवैधानिक प्रावधानले गर्दा आगामी दिनमा आर्थिक अनुशासन कायम गर्ने कुरामा सुधार आउने र कार्यालयका सबन्धित शाखा कर्मचारीको क्षमता विकास हुन जाने अपेक्षा लिएको छु । यस्का अतिरिक्त जनप्रतिनिधीहरुले भष्टाचारमा शुन्य सहनशिलताको नीति लिने प्रण गरेको कारणले समेत वित्तिय अनुशासनमा सुधार आउने कुरामा म विश्वस्त छु ।

उपस्थित यस गरिमामय सभाका सम्माननिय सदस्य ज्युहरू

आ.व. २०७५/७६ को बजेट तर्जुमा गर्दा देहायका विषयहरुलाई प्रमुख नितिगत मार्गदर्शन को रूपमा अवलम्बन गरेको छु ।

- १) नेपालको संविधान २०७२ ले निर्देशित गरको स्थानीय तहको काम कर्तव्य तथा अधिकार सम्बन्धि विषय तथा प्राथमिकताहरु ।
- २) नेपालको संविधान २०७२ को अनुसूची ८ तथा ९ ले स्थानीय तहको लागि तोकेको राजश्व परिचालन सम्बन्धि खाका खर्च जिम्मेवारी संरचनाको स्वरूप ।

- ३) यस गाउपालिकोको प्रमुखको रूपमा जनतासंग मत मागदा व्यक्त गरेका प्रतिवद्धता पत्र तथा समय समय जनता संग गरेको वचन बद्धताहरु ।
- ४) नेपाल सरकार,अर्थ मन्त्रालय,राष्ट्रिय योजना आयोग,संघिय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, सडकबोर्डनेपाल,पंजिकरण विभागबाट प्राप्त वजेट सिलिङ्ग,मार्ग दर्शन निर्देशन तथा सुभावहरु ।

अब म हामीले आ.व. २०७५/०७६का लागि प्रस्ताव गरेको आय व्ययको वारेमा प्रकाश पार्न चाहन्छु ।

- १) यस गा.पा.लाई केन्द्र तथा प्रदेश सरकार बाट वित्तीय समानिकरण अनुदान रु १० करोड रु २५ लाख ३२ हजार तथा सशर्त अनुदान रु ६ करोड ४८ लाख राजस्व बाडफाड ७ करोड १६ लाख रु २२ हजार गरि जम्मा रु २४करोड ४८ लाख १४ हजार मात्र प्राप्त भएको व्यहोरा यस सभालाई जानकारी गराउन चाहन्छु , यसै गरी सोही वजेट वक्तव्यको विभिन्न वुँदाहरुमा स्थानीय तहमा हस्तान्त्रण हुने भनिएका कार्यक्रमहरुको लागि सोही बमोजिम शशर्त अनुदान तथा समानिकरण अनुदानमा केही क्षेत्रहरुको रकम समायोजन गरिएको देखिएको छ । यसको अलावा वजेट वक्तव्यमा गाउपालिकाको हकमा कुनै पनि विषयगत कार्यालयले कार्यान्वयन गर्ने एक करोड भन्दा सानो वजेटका कार्यक्रमहरु गाउपालिकाले माग गरेमा सोही कार्यालयहरुले प्राविधिक सहायता उपलब्ध गराउने भनिएका कार्यक्रम के कति हस्तान्त्रण भै आउँछन तथा यसले गाउपालिकाको वजेट सिलिङ्ग मा के कस्तो प्रभाव पार्दछ भनि आज एकिन साथ वताउन सकिने अवस्था रहेन ।

- २) यस गाउँपालिकाका प्रत्येक वडा कार्यालयहरुलाई सडक मर्मत,लगायतका आकस्मिक मर्मतका कार्यहरु तथा तत्काल आवश्यक पर्ने खालका योजनाहरु सञ्चालन गर्न वडा कार्यालयले प्राथमिकता तोकेका क्षेत्रहरुका आवश्यकता अनुसार कुनै हेरफेर नगरि योजना स्वीकृत गर्ने गरि वजेटको व्यवस्था मिलाएको छु । विकासलाई समानुपातिक, समन्यायिक तथा सन्तुलित बनाउन प्रत्येक वडामा योजना तथा कार्यक्रमहरु पर्ने गरि वजेटको बाँडफाँड मिलाएको छु ।

- ३) स्थानीय निकाय श्रोत परिचालन कार्यविधि अनुसार अवलम्बन गरिएका पूर्व गाउँ परिषदबाट महिलाको क्षेत्रमा १०% , वालवालिको क्षेत्रमा १५% तथा अन्य लक्षित वर्गमा १५% रकम विनियोजन गर्ने गरिएकोमा हाल उक्त सम्बन्धि कुनै पनि नीति उल्लेख नभएको भएतापनि

समावेशी विकासका लैंगिक बजेटका माध्यमद्वारा समुदायस्तर सम्म विस्तार भएका क्षमता विकास तथा प्रवर्धनात्मक कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता नदिँदा त्यसको नकारात्मक असर पर्ने समेत तथ्यलाई मनन गर्दै सो कार्यको लागि एकमुष्टि रकम विनियोजन गरिने छ । बर्दगोरिया गाउँपालिकाको बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा, आय प्रक्षेपण र सो को सन्तुलित विवरणको खाका समेत तयार पार्ने उद्देश्यका साथ सो मा आधारित समितिहरू गठन गरीएको छु ।

- ४) बालमैत्री गाउँपालिका बनाउने लक्ष्य लिई थप आवश्यक रकम विनियोजन गरिएको यस बर्दगोरिया गाउँपालिका लाई बालमैत्री गाउँ बनाउने हाम्रो साभा प्रतिवद्धता रहेकोले बालमैत्री बर्दगोरिया बनाउने अभियान लाई विशेष प्राथमिकिकरणको रूप लिएको छु ।
- ५) समग्र खेलकुद कला संस्कृति, साहित्य समेतका कार्यक्रमहरू सञ्चालन तथा पूर्वाधारहरू निर्माण गर्न सघाउने किसिमका कृयाकलाप सञ्चालन गर्नेगरि बजेटमा व्यवस्था मिलाएको छु ।

क) पूर्वाधार विकास क्षेत्रका नीति तथा कार्यक्रमहरू:

- १) बर्दगोरिया गाउँपालिका भित्र दैनिक प्रयोगमा आईरहेका सडकहरू विग्रनु पूर्व मर्मत सम्भार एवं दुघटना न्यूनिकरणमा योगदान पुग्ने हिसाबले ग्रामिण सडकको आकस्मिक मर्मत स्तरोन्तती तथा विस्तार गर्ने कार्यका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु । २) कृषि उत्पादन वढाउन सिंचाई सुविधाको उचित व्यवस्था गर्ने तर्फ आवश्यक पहल गरिने छु ।
- ३) गाउँपालिका क्षेत्र भित्र नदी कटान, वन संरक्षण, कृषिक्षेत्रको विकास, घरेलु तथा कुटिर उद्योगहरूको स्थापना र विकासका लागि आवश्यक पहल चालेको छु ।
- ४) विद्युत लाईन विस्तार लगायत संचालनमा आईरहेका लाईनहरू मर्मत एवम् पुनः निर्माण गर्दै लगिने व्यवस्था मिलाएको छु ।
- ५) छाडा चौपायाहरूको व्यवस्थापन एवम नियमन का लागी आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- ६) भवन निर्माण आचार संहिता एवम भवन मापदण्डको पूर्ण पालनाका लागि आवश्यक पहल चालिने छु ।

- ७) आवश्यक खेलमैदान, पार्क, उद्यान एवं खुल्ला मञ्चको व्यवस्थापनको लागि पहल गरिने छ ।
- ८) गाउँक्षेत्र भित्रका स्वास्थ्य चौकी, वर्धिङ्ग सेन्टर संचालन गर्न सो का भौतिक संरचनाहरूको मर्मत संभार एवं व्यवस्थापन गर्दै लगिने छ ।
- ९) गाउँपालिका भित्रका समुदाय र वस्तीहरूबाट माग भै आएका विभिन्न साना तिना भौतिक पूर्वाधारका योजनाहरूको आवश्यकता पहिचान गरि निर्माण गर्न प्राथमिकता दिईने छ ।
- १०) गत आ.व. २०७४/७५को परिसदबाट पासभै कार्यान्वयनमाआएका आयोजनाहरूबाट जनमानासमा पुर्ण सन्तुष्टि ल्याउन नसकेता पनि कार्यान्वयन भएका आयोजनाहरूबाट सिकाइ भएकोछ, आगामि दिन हरुमा सुधार गर्दै लैजाने निति लिईएको छ ।
- ११) विनियोजन रकम आ.व.को चैत्र मसान्त सम्म सम्झौता गरि कार्यान्वयन अघि नवढेका उपभोक्ता समिति मार्फत संचालन गरिने योजनाहरूलाई रकमान्तर गर्ने निति लिई जुन आर्थिक वर्षको लागि वजेट विनियोजन गरिएको हो सोही आर्थिक वर्षमा आयोजना सम्पन्न गरि सक्नु पर्ने निति लिईने छ ।
- १२) गा.पा.को भौतिक एवं सामाजिक सेवा लाई अपाङ्ग मैत्री बनाउदै लगिने छ ।
- १३) सौर्यवत्ती जडानलाई आवश्यक्ताको आधारमा अभियानको रूपमा अगाडी लगिने छ, सौर्यवत्ती तथा ग्रामिण विद्युतिकरणको लागि आवश्यक पहल गरिने छ ।
- फोहरमैला वातावरण तथा प्रकोप व्यवस्थापन क्षेत्रका निति तथा कार्यक्रमहरू :**
- १) फोहरमैला व्यवस्थापन का लागि डम्पिङ्ग साईड निर्माण गर्न जग्गा पहिचान गरि फोहरमैला व्यवस्था गर्ने प्रत्येक क्षेत्रमा टोल विकास संस्था स्थापना गरि सहकार्य गरिने छ ।
  - २) जथाभावी फोहर फाल्लेलाई आवश्यक कारवाही गर्न एउटा अनुगमन तथा निगरानी समिति बनाई फोहरमैला व्यवस्थापनमा सुधार ल्याउने नीति लिईने छ ।
  - ३) गाउँ क्षेत्रको फोहरमैलाको दीगो व्यवस्थापनका लागि व्यवस्थित ल्याण्डफिल्ड साईटको पूर्वाधार निर्माण गरिने छ ।
  - ४) ढल निकासको प्रयाप्त व्यवस्था नहुंदा सडकमा पानी जम्ने फोहर पानीले शहर वस्ती दुषित बनाउने तथा उत्पादकत्व घट्ने भएकोले ढल प्रशोधन क्षेत्र निर्माणको लागि सम्बन्धीत निकाय मार्फत कार्यअगाडि बढाउने निति लिएको छु ।

- ५) एकल महिला,अपाङ्गता भएका व्यक्ति,द्वन्द्वपीडित,घरवार विहिन तथा अति गरिब लगायत आर्थिक,सामाजिक रूपमा पछाडी परेका परिवारका सदस्यहरुलाई रोजगार मुलक तालिम सञ्चालन गर्नका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरिने छ ।
- ६) यूवा वर्गमा लागु पदार्थ दुर्व्यसन प्रति सजकता तथा HIV/AIDS रोकथाम तथा नियन्त्रण का लागि जनचेतना मुलक विशेष कार्यक्रम सञ्चलन गरिने छ ।
- ७) गाउवासीहरुलाई एच.आई.भी.एड्स HIV/AIDS, सिकल सेल्स तथा अन्य संक्रमित रोगहरु र विविध स्वास्थ्य शिक्षा सम्बन्धि चेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्न विभिन्न सरकारी एवम् गैर सरकारी संघ संस्थाहरुसंग सहकार्य गरि काम गरिने छ ।
- ८) आगामी ३ वर्ष भित्र यस गाउपालिकालाई बालमैत्री गाउँपालिका बनाउन आवश्यक पहल गरिने छ ।
- ९) गाउँपालिका भित्र रहेका पिछडिएका बस्तीहरुलाई पोष्ट ओ.डि.एफ.कार्यक्रम सञ्चालन गरि जनचेतना जगाउने किसिमका सरसफाई सम्बन्धि कार्यक्रमहरु मार्फत प्रत्येक वडाहरुमा सरसफाईका लागि अनुदानको व्यवस्था मिलाई सार्वजनिक शैचालय एवम् स्वास्थ्य तथा सरसफाई का कार्यक्रमहरुलाई निरन्तरता दिईने छ ।
- १०) योजनाहरु सञ्चालन गर्दा दीर्घकालिन,उत्पादनशील तथा धेरै गाउँवासीहरु लाभान्वित हुने खालको स्थानीयस्तर,वडास्तरबाट प्राप्त हुने योजानहरुलाई प्राथमिकता दिई आवश्यकताको आधार(Need Base)मा सबै वडाहरुको समानुपातिक विकासलाई समेत ध्यानमा राखी योजना तर्जुमा प्रकृया अगाडी बढाएको छु ।
- ११) योजना संचालनको सन्दर्भमा उपभोक्ता समितिलाई आवश्यक तालिमको व्यवस्था गरिने छ, साथै योजनाको उत्तरदायित्व र जिम्मेवारी वहन गराउने तर्फ जोड दिने छु ।
- १२) गाउँपालिकाबाट प्रवाह हुने सेवालाई छिटो छरितो र जनउत्तरदायी बनाउदै लग्ने छु ।
- १३) आर्थिक सहायता प्रणालीमा आवश्यक सुधार ल्याउने छु ।
- १४) ठेकका पट्टाबाट संचालन हुने आयोजनाहरुलाई पारदर्शि ढंगले कार्यान्वयनमा ल्याउनको लागि रु.३० लाख भन्दा माथिका आयोजनाहरुको (E-Bidng) प्रकृयाबाट समेत ठेकका हाल्न मिल्ने व्यवस्था गर्नेछु ।

१५) कार्यालयको लागि आवश्यक भौतिक पूर्वाधार र मेसेनरी सामाग्री को व्यवस्था गरिने छ ।

१६) गाउँपालिका क्षेत्रको सडकमा दाँया वाँया तथा अन्य आवश्यक ठाँउमा वृक्षारोपण गर्नुका साथै ऐलानी, सरकारी प्रति जग्गाको संरक्षण सम्बद्धन एवम् व्यवस्थापन गर्नका लागि त्यस्ता स्थानहरुको अध्यावधिक गरि व्यवस्थित गर्दै जाने व्यवस्था मिलाउने छु ।

ग) सेवा प्रवाह, संस्थागत विकास तथा सुशासन संग सम्बन्धित नीतिहरु :

- १) गाउँपालिकाबाट सम्पादन हुने हरेक आयोजना तथा कार्यक्रमहरुको सार्वजनिक परिक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण जस्ता कार्यहरुबाट पारदर्शिता एवं स्थानीय सुशासन कायम गरि गुनासो सुन्ने र समाधान गर्ने परिपाटीको विकास गरिने छ ।
- २) गाउँपालिकामा आवश्यक र उपयूक्त कानुन नियमावली कार्यविधि तथा निर्देशिकाहरु तयार गरी गाउँवासीहरुलाई सरल, सहज र प्रभावकारी सेवा प्रदान गरिने छ ।
- ३) वडा कार्यालयहरुलाई नागरिकहरुको पहिलो र नजिकको सरकारको रूपमा विकास गरिने तथा भौतिक सुविधा सम्पन्न गरिदै लगी आवश्यक जनशक्ति आपूर्ति गरि प्रत्येक वडा कार्यालयहरुमा नागरिक वडा पत्र राखी वडा कार्यालयहरुको समग्र क्षमता विकासको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु ।
- ४) हाल सञ्चालित गाउँपालिकाको लागी खरिद गरिएका सवारिसाधनहरु को समयमै मर्मत एवम नविकरण गरि चुस्त दुरुस्त राख्ने व्यवस्था मिलाइनेछ छु ।
- ५) गाउँपालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरु स्थाइ रूपबाट पुर्ति हुन नसकेको बिसम अवस्थाले गर्दा विभिन्न किसिम वाट कर्मचारिहरुको पुर्ति गरि कार्य संचालनमा ल्याइएको हुदा कर्मचासिहरुको समस्या स्थाइरूपबाट परि पुर्ति नहुन्जेल सम्म करार एवम ज्याला दारि बाट पुर्तिगरि कार्य सुचारु गर्ने तथा हाल कार्यरत कर्मचारि हरुले खाईपाई आएको सुविधा यथावत राख्ने प्रस्ताव गरेको छु, पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको वैठक भत्ता ईन्धन यातायात खर्च तथा भ्रमण भत्ताको लागि आवश्यक रकम बिनियोजन प्रस्ताव गरेको छु ।
- ६) गाउँपालिकामा कर्मचारीहरुको निकै अभाव देखिएकोले सो को वैज्ञानिक ढंगबाट व्यवस्था गर्नुका साथै उत्कृष्ट काम गर्ने कर्मचारीहरुलाई पुरस्कृत र काम नगर्नेलाई दण्डित गर्ने नीति लिईने छु ।

घ. भवन निर्माण तथा नक्सा पास, भूमि व्यवस्थापन सम्बन्धी नीतिहरु :

- १) वस्ती विकास शहरी योजना तथा भवन निर्माण मापदण्ड बमोजिम प्लटिङ्ग लाई व्यवस्थित गर्नका लागि गा.पा.बाट स्वीकृति नलिई गरिएको प्लटिङ्गको नक्सा पास नगर्ने नीति अवलम्बन गरि यस्ता प्लटिङ्ग हरूलाई समयमै स्वीकृति सिमा समयावधि तोकी सूचना जारी गर्ने र Landfield Plane नबनेसम्म वस्ती बस्न अयोग्य क्षेत्रमा प्लटिङ्ग स्वीकृति दिईने छैन ।
- २) गा.पा.ले शहरीयोजना वस्ती विकास तथा भवन निर्माण सम्बन्धी आधारभूत मापदण्ड तयार गरि कार्यान्वयनमा ल्याईने छ ।
- ३) यस गाउपालिकाबाट नक्सापासगरि निर्माण भएका भवनहरुमा तलाथप गर्नकोलागि माग गरेमा तत्कालिन नक्सापास भएको, सडक मापदण्ड, सडक अधिकार क्षेत्र तथा सेटव्याक पुरा भएको अथवा सडक ऐन अनुसरण गरेको सार्वजनिक वा सरकारी जग्गा अतिक्रमण नगरेको अवस्थामा र राष्ट्रिय भवन संहिता २०६० अनुसारआवश्यकताभएमा भूकम्पिय सुदृढिकरण Rectabiting सहित तलाथपको अनुमतिप्रदान गर्नेनीति लिईने छ ।
- ४) गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका सार्वजनिक प्रति ऐलानी जग्गाहरुको संरक्षण गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ । गा.पा.क्षेत्रमा रहेको सार्वजनिक जग्गाहरु गा.पा.को स्वामित्वमा ल्याउनको लागि सबैको सहयोग, प्राप्त हुने अपेक्षा लिईएको छ ।

ड) राजश्व परिचालन सम्बन्धी नीतिहरु:-

- १) गाउपालिकामा गाउस्तरीय राजश्व परामर्श समितिले दिएको सुभावको आधारमा हाललाई राजश्व परामर्श समितिबाट व्यवसायकरमा केहि हेरफेरभै सिफारिस भए अनुसार २०७५ श्रावण १ गते देखि एकिकृत सम्पत्तिकर लागु गरिनुका साथै बाकि राजस्वको हकमा यस गा.पा.बाट लिईदै आईरहेको राजश्वका दरहरु यथावत नै कायमगर्ने गरिएको हुदा सोहिअनुसारको राजस्व असुलगर्ने र समयानुसार करका दरहरुमा थपघट गरि कार्यान्वयन एवम् कर का नयाँ सम्भावनाहरुको खोजी तथा पहिचान गरिने छ ।
- २) आगामी आ.व.मा करको दायरा विस्तार गरिने नीति लिईएको छ, यस्को लागि कर संकलनका अभियानहरु संचालन गरिने छन् ।

३) गा.पा.द्वारा वहालमा लगाईएका सम्पत्तीहरुको वहाल वन्दोवस्त गर्दा तथा आय संकलन कार्य प्रतिस्पर्धात्मक विधि अप्नाई प्रचलित बजार दरको आधार कायम गरि वहाल वन्दोवस्त गर्दै लिगिने छ ।

४) श्रोत परिचालनलाई समतामुलक, प्रगतिशिल र न्यायपूर्ण बनाईने छ , सबै सरोकारवाला एवम करदाताहरुको सहभागितामा राजश्व अभिवृद्धि गरि कुल बजेटमा आन्तरीक आम्दानीको अंश वृद्धि गरिदै लिगिनेछ, घरवहाल कर, सवारी कर, व्यवसाय कर संकलनका क्षेत्रमा थप मेहनत गरि प्रभावकारी रूपमा श्रोत परिचालन गरिनेछ ।

ड) शिक्षा सम्बन्धि निति :

१) गाउँपालिका क्षेत्र भित्र संचालित १७ वटा सामुदायिक विद्यालयहरु लाई नमुना विद्यालयको मापदण्ड बमोजिमको पूर्वाधार र शैक्षिक स्तरमा सुधार ल्यायनुका साथै बैज्ञानिक ढंगबाट शिक्षा निती लागु गरि निरन्तरता दिइनेछ । सोको लागि चालु आर्थिक वर्षमा बजेट विनियोजन गरिनुका साथै आगामि आ.व.मा समेत निरन्तरता दिइनेछ ।

२) बर्दगोरिया गाउँपालिको समग्र शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धिको लागि “ गाउँपालिका शिक्षा योजना ” निर्माण गरी कार्यन्वयन गरिनेछ । वडा शिक्षा समिति र विद्यालय व्यवस्थापन समितिको प्रभावकारीतालाई बढाई गाउँ शिक्षा योजना निर्माण गरी प्रभावकारी कार्यन्वयन गरिनेछ ।

३) बर्दगोरिया गाउँपालिमा स्नातक कलेज स्थापना र बहुप्राविधिक शिक्षालय स्थापना तर्फ जोड दिइनेछ ।

४) “एक वडा एक नमुना विद्यालय रूपमा स्थापित गरी बैज्ञानिक तथा व्यवहारिक शिक्षा प्रदान गर्ने नीति लिईनेछ ।

५) विद्यालयहरुको बैज्ञानिक नक्षांकन गरी सो आधारमा विद्यालयहरु आपसमा मर्ज र आधारभूत शिक्षामा लगानी बृद्धि गरिनेछ ।

६) विद्यालयको व्यवस्थापन, श्रोत परिचालनमा स्थानीय तह, अभिभावक तथा शिक्षकहरुको त्रिपक्षिय साझेदारी वा समन्वय गराई शिक्षाको स्तारउन्नती गरिनेछ ।

७) निजी श्रोतबाट दरबन्दी भएका शिक्षक, शिक्षिकाहरुको समस्यालाई मध्यनजर गरी समस्या समाधान गर्न एक उच्च स्तरीय कार्यदल गठन गरिनेछ ।

८) विद्यालय तहको अन्तिम परीक्षामा उत्कृष्ट अंक ल्याउने विद्यार्थी, सबै भन्दा राम्रो विद्यालय, सबै भन्दा उच्च दरमा विद्यार्थीहरु उत्तीर्ण गराउन सफल विषयगत शिक्षकहरुलाई पुरस्कारको व्यवस्था गरिनेछ ।

९) सामुदायिक अध्ययन केन्द्र तथा बालविकास केन्द्रहरुलाई सक्षम, प्रभावकारी र कार्यमूलक बनाईनेछ ।

१०) “साक्षर नेपाली” अभियानलाई पुरा गर्नका लागि साक्षर गाउँपालिकाका रूपमा स्थापीत गर्ने प्रयास गरिनेछ ।

११) आधुनिक शिक्षाको अभिवृद्धि गर्दै सरोकारवाला निकायहरु सँगको समन्वय र सहकार्यमा विद्यालय स्तरमा सुचाना प्रविधिको पहुँच, अभिवृद्धि गरी शैक्षिक गुणस्तरमा सुधार गरिनेछ ।

१२) बालमैत्री शिक्षण आदर्श विद्यालयहरुका रूपमा प्राविधिक शिक्षाका कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने प्रोत्साहन गरिनेछ ।

१३) शिक्षकको कार्य दक्षता बढ्दि गर्ने पेशागत विकाश तालिमको व्यवस्था गरिने छ ।

१४) विद्यालयको कार्य दक्षता तथा पठन सिप अभिवृद्धि गर्न विद्यालयलाई इन्टरनेट को पहुच पुऱ्याइने छ ।

१५) आर्थिक रूपले विपन्न छात्र छात्राहरु लाई छात्रावृतिको व्यवस्था गरिने छ ।

विविध:-

- १) यस बर्दगोरिया गाउँपालिकालाई वातावरण, साक्षर, अपांग, महिला मैत्री गाउँपालीका बनाउन जनचेतनामुलक कार्यक्रमहरु संचालन गरि गाउँपालिका भित्रका संघ, संस्थाहरुलाई समेत उक्त क्षेत्रमा आवद्ध गराउने उद्देश्य लिएको छु ।
- २) गाउँपालिका क्षेत्रभित्र विशेष महत्व राख्ने मौलिक भाषा, साहित्य एवम् संस्कृतिको संरक्षण गर्दै ऐतिहासिक धार्मिक एवम् पुरातात्त्विक महत्वका सम्पदाहरुको संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्दै लगिने लक्ष्य लिएको छु ।
- ३) गाउँपालिकाको प्रोफाईल(पाश्व चित्र) नया ढांचामा तयार गरी प्रकाशन गर्ने प्रकृया लाई अगाडी बढाउने छु ।
- ४) गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका खाद्य पसल, मासु पसलहरुको सम्बन्धित निकायहरु संग समन्वय गरि अनुगमन र नियमन गर्ने कार्यको थालनी गर्ने छु ।
- ५) समुदाय, नागिरक समाज तथा निजी क्षेत्रको समेत सहभागिता सुनिश्चित गर्दै शैक्षिक संस्था, विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था, वडा कार्यालय तथा सामुदायिक भवनहरूमा समेत इन्टरनेट सहितको आधारभुत सञ्चार सिवधाको उपलब्धता सुनिश्चित गर्न कार्यक्रम तर्जुमा गरि लागु गरिने छु ।

- ६) विशेष आवयकता भएका तथा अपाङ्ग व्यक्तिहरूमा सूचना तथा सञ्चार प्रविधि पहुँचु सुनिश्चित गर्न विशेष कार्यक्रम तर्जुमा गरी लागू गरिनेछ ।
- ७) महिला एवंम युवा लक्षित सूचना तथा सञ्चार प्रविधि जन्य कार्यक्रमलाई विशेष प्रथामिकता प्रदान गरिनेछ । साथै बिरचितीकरण तथा विपन्न वर्गमा परेका समुदायहरूको लागि सूचना तथा सञ्चार प्रविधिमा पहुँच सुनिश्चित गर्न विशेष कार्यक्रमहरू लागू गरिनेछ ।
- ८) सूचना प्रविधिको पहुँच तथा प्रयोगमा लैज़िग्र असमानताको अवस्था निराकरण गरिनेछ ।
- ९) युवा तथा महिला संग सरोकार राख्ने विषयहरूमा विचार आदान प्रदान सहज बनाउन सूचना तथा सञ्चार प्रविधिमा आधारित प्लेटफर्महरू निर्माण गर्न प्रोत्साहन गरिने छ ।
- १०) सूचना समाज निर्माणमा महिला तथा युवाको सहभागिता सुनिश्चित गरिनेछ ।
- ११) लैज़िग्र हिंसा रोकथाम गर्नका साथै लैज़िग्रहिंसा जन्य क्रियाकलाप निरुत्साहित गर्न सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको सिर्जनात्मक प्रयोग गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- १२) एकीकृत सम्पति करको व्यबस्थापनको लागि प्रतेक वडा तथा गाउँपालिकामा सफ्टवेयर जडान गरिने छ ।
- १३) सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको प्रयोग मार्फत मझौला तथा साना उद्योगहरूको उत्पादनशीलता तथा प्रतिष्ठर्धात्मक क्षमता अभिवृद्धि गरिने छ ।
- १४) बर्दगोरिया गाउँपालिकामा रहेका धार्मिक तथा पर्यटकीय क्षेत्रहरूको पहिचान गरि त्यस्ता पर्यटकीय क्षेत्रको प्रवर्धन तथा विकासका लागि गुरु योजना बनाइ बर्दगोरिया मन्दिर परिसरलाई धार्मिक एवम पर्यटकीय क्षेत्रको रूपमा विकाश गर्न विशेष जोड दिने निति लिएको छ ।
- १५) सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको प्रभावकारी प्रयोगद्वारा प्रयटन क्षेत्रको समग्र विकासमा लगानी गर्न आवश्यक उपायहरू अवलम्बन गरिने छ ।
- १६) यस बर्दगोरिया गाउँपालिकामा रहेका ताल तलैयाहरूको संरक्षण एवम सम्बर्धन गर्दै राज्यव असुलिको अंशमा लिने निति लिएको छु ।
- १७) यस बर्दगोरिया भित्रका सम्पुर्ण सडकहरू लाई फराकिलो बनाउदै लगीने निति लिएको छु ।

१८) बर्दगोरिया गा.पा. लाई सफा सुग्घर र हराभरा बनाउने उद्देश्यका साथ एक घर ५ फलफुलका बोट र सडकको दायाँ बायाँ बृक्षरोपण गरि हरयाली बर्दगोरिया बनाउने निति लिएको छु ।

१९) यस बर्दगोरिया भित्र रहेका विभिन्न धर्म एवम संस्कृतिहरूको सम्बधन गर्नका लागि विशेष पहल गर्ने निति लिएको छु ।

२०) यस बर्दगोरिया गा.पा. मा रहेको न्यायिक समितिमा विभिन्न चुनौतिहरूका बाबजुद पर्न आएका विवाद थान २३ मध्ये १३ वटा फछौट भई बाकि १० थान विवादहरु प्रकृयामा अगाडी बढिरहेकोकुरा जानकारि गराउदै आगामि दिनमा न्यायिक समितिलाई थप चुस्तदुरुस्त बनाउदै लिएको छ ।

उपस्थित यस गरिमामय सभाका सम्माननिय सदस्य ज्युहरू !

अब म चालु आर्थिक वर्ष २०७५/७६को लागि हामीले प्रस्ताव गरेको खर्च व्यहोर्ने अनुमानित श्रोतको संछिप्तमा प्रकाश पार्न चाहन्छु ।

क) आगामी आ.व. २०७५/०७६ को लागि कुल आय निर्धारण गर्दा आन्तरीक आय रु ३० लाख राजस्व बाडफाडबाट रु २० लाख नेपालसरकार वित्तिय समानिकरण रु.१० करोड १३ लाख राजस्व बाडफाड रु.६ करोड ८८ लाख ६३ हजार सशर्त अनुदान रु ६ करोड ४८ लाख, सामाजिक सुरक्षा भत्ता रु ५ करोड, प्रदेश सरकार वाट प्राप्त वित्तिय समानिकरण रकम रु.७० लाख ३२ हजार राजस्व बाडफाड रु.२८ लाख १९ हजार तथा बैक मौज्दात अ.ल्या.गरि रु.३० लाख, समेतको जम्मा रु.३० करोड २८ लाख १४ हजार को बजेट सिमा तयार गरि चालु खर्च ५ करोड ८० लाख ,सामाजिक सुरक्षा भात्ता ५ करोड विषयगत तर्फ २ करोड ३० लाख, सशर्त अनुदान ६ करोड ४८ लाख, समपुरक कोष ३ करोड, कन्टी जेन्सी २५ लाख २१ हजार र पुर्वधार र भौतिक पुर्वधार रु ७ करोड ४४ लाख ९३ हजार खर्च गर्ने निति लिइएको व्यहोरा जनकारी गराउन चाहन्छु । सर्सत अनुदान रकमबाट संचालन गरिने कृयाकलापहरु मध्ये चालु तथा पूजिगत तर्फका कार्यक्रमहरु एकिन गर्न नस्किएकोले कुल बजेटमा चालु खर्च तथा पुजिगत खर्चको केहि हिस्सा एकिन रुपमाविभाजन गरि देखाउन सकिएको छैन ।

ख) राजनितिक दलहरूले स्वच्छ प्रतिष्पर्धा मार्फत निर्वाचनमा भाग लिई जनमत मार्फत आज यो गाउपालिकाको एक बर्षे कार्यकालको अवधिमा विगतका राजनितिक प्रतिष्पर्धा पूर्वाग्रह सकिएर अब हामी एउटै टिम भएका छौहाम्भा नीति तर्जुमा गर्दा अन्तरकृया र सुभाव संकलन गरि गाउपालिका सुसंचालन को लागि सबै राजनीतिक दलको रचनात्मक सहयोगको अपेक्षा लिई आफ्नो तर्फबाट समेत पार्टीको नभै समग्र गाउवासीहरूको साभा प्रतिनिधीहरूको रूपमा सेवा गर्ने विश्वास यहांहरूलाई दिलाउन चाहन्छु ।

अन्तमा आजको यस विशिष्ट अवसरमा हाम्रो निमन्त्रणालाई स्वीकार गरी पाल्नु भएका अतिथिज्युहरु, तथा गाउँ सभाका सदस्यज्युहरु, संचारकर्मी मित्रहरु, विषयगत कार्यालय तथा गाउपालिकाका कर्मचारी मित्रहरु प्रति हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्न चाहन्छु । प्रस्तुत वजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने प्रकृयामा प्रत्यक्ष तथा परोक्ष रूपमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने गाउँपालिकाका सदस्यज्युहरु, विषयक्षेत्रगत समितिका पदाधिकारीहरु एवम विषयगत कार्यालयका प्रतिनिधी कर्मचारी साथीहरु, पत्राकार मित्र एवं सम्पूर्ण गाउँवासी दाजु भाई तथा दिदी बहिनीहरूमा हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै आफ्नो भनाई यही दुङ्गयाउने अनुमति चाहन्छु, धन्यवाद, जय बर्दगोरिया !

भगवति देबि डंगौरा थारु

उपाध्यक्ष

बर्दगोरिया गाउपालिका कार्यालय, कैलाली

मिति:- २०७५ साल अषाढ १० गते

